

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ

ОСОБИСТІСТЬ ТА СУСПІЛЬСТВО В ЦИФРОВУ ЕРУ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИМІР

МАТЕРІАЛИ V МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

16 квітня 2025 року

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

**Факультет психології, політології та соціології
Кафедра психології**

*V МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ*

**«ОСОБИСТІСТЬ ТА СУСПІЛЬСТВО В ЦИФРОВУ
ЕРУ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИМІР»**

16 квітня 2025 року

Одеса – 2025

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор – **Аракелян М.Р.**, доктор юридичних наук, професор, проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», заслужений юрист України.

Члени редколегії:

Цільмак О.М. – доктор юридичних наук, професор, завідувачка кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Татьянчиков А.О. – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Шмаленко Ю.І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Лісовенко А.Ф. – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Ташматов В.А. – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія».

Матеріали представлені в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за їх зміст.

Особистість та суспільство в цифрову еру: психологічний вимір : матеріали V міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 16 квітня 2025 року) / за заг. ред. проф. Аракеляна М.Р. Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія», 2025. 160 с.

*ДОПОВІДІ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ ЗА ТЕМАТИЧНИМИ
НАПРЯМКАМИ*

<i>Абдуллаєва Анна Русланівна, Рєпнова Тетяна Петрівна</i> СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ДО СТВОРЕННЯ СІМ'Ї.....	39
<i>Аль-Бітар Софія Сафуанівна</i> ВАЖЛИВІСТЬ САМООЦІНКИ ДЛЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я.....	41
<i>Афонін Дмитро Сергійович</i> РОЛЬ ТА МЕХАНІЗМИ ЕМОЦІЙНО-ЕМПАТІЙНОГО КОМПОНЕНТУ В УЯВНОМУ МОДЕЛЮВАННІ ПРИ РЕКОНСТРУКЦІЇ ПОДІЇ ЗЛОЧИНУ...	43
<i>Бакурідзе Ніна Григорівна</i> КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК НЕЙРОПСИХОЛОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ ПІСЛЯ ВИБУХОВОЇ ЛЕГКОЇ ЧЕРЕПНО-МОЗКОВОЇ ТРАВМИ.....	47
<i>Банєва Таїсія Русланівна</i> РОЛЬ СІМ'Ї ТА СОЦІАЛЬНОГО ОТОЧЕННЯ У ПОДОЛАННІ ЗАЛЕЖНОСТЕЙ.....	49
<i>Божко Єлизавета Андріївна, Рєпнова Тетяна Петрівна</i> ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ.....	52
<i>Виноградова Каріна Володимирівна</i> ПОРУШЕННЯ ОБРОБКИ СЕНСОРНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У ДІТЕЙ РАНЬОГО ТА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	54
<i>Волошанюк Ольга Олегівна</i> ВИБІР ШЛЯХУ: СВОБОДА ЧИ ОБОВ'ЯЗОК ПЕРЕД СУСПІЛЬСТВОМ?....	57
<i>Геращенко Олександр Сергійович</i> КІБЕРСОЦІАЛІЗАЦІЯ СТУДЕНТІВ ПСИХОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ.....	58
<i>Григор'єва Катерина Олексіївна, Рєпнова Тетяна Петрівна</i> ЕМОЦІЙНА НАПРУЖЕНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ДСНС.....	61
<i>Гулько Маргарита Олегівна</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛІДЕРСТВА У СТУДЕНТСЬКИХ ГРУПАХ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	63

3. Сторож А. О. Сучасні тенденції розвитку уявлень сучасної молоді про сім'ю. In The 12 th International scientific and practical conference «Perspectives of contemporary science: theory and practice»(January 13-15, 2025) SPC «Sci-conf. com. ua», Lviv, Ukraine. 2025. 1429 p. (p. 939).
4. Соціологічне дослідження Міністерства молоді та спорту України «Молодь України – 2021». [Електронний ресурс]: <https://inmol.org/sotsiolohichne-doslidzhennia-molod-ukrainy-2021/>

Ключові слова: психологічна готовність до створення сім'ї, студентська молодь, подружні стосунки, психологічна культура сім'ї.

Keywords: psychological readiness to create a family, student youth, marital relations, psychological culture of the family.

Аль-Бітар Софія Сафуанівна

здобувачка 4 курсу факультету психології, політології та соціології

Національний університет «Одеська юридична академія»

Науковий керівник: кандидат політичних наук, доцент Шмаленко Ю.І.

ВАЖЛИВІСТЬ САМООЦІНКИ ДЛЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я

Самооцінка є фундаментальним елементом особистісного розвитку та загального благополуччя людини. Від рівня самооцінки значною мірою залежить емоційний стан, здатність адаптуватися до стресових ситуацій, а також ефективність взаємодії з оточуючим середовищем. Порушення адекватної самооцінки може призводити до різноманітних психологічних розладів, таких як депресія, тривожність, низька мотивація, що в свою чергу значно впливає на загальний стан здоров'я. У сучасному світі, де зростає рівень соціального стресу та змінюються вимоги до особистості, важливість формування здорової та збалансованої самооцінки стає особливо нагальною, оскільки вона безпосередньо впливає на здатність людини підтримувати психологічну рівновагу та ефективно функціонувати в різних сферах життя.

Здоров'я є однією з найважливіших цінностей для кожної людини, адже, як зазначав великий філософ Сократ, «Здоров'я – не все, але все без здоров'я – ніщо». Воно впливає на якість нашого життя, на нашу здатність досягати цілей, розвиватися в професійній сфері та взаємодіяти з оточенням. З плином часу, у процесі онтогенезу, людина набуває різного досвіду, що формує її сприйняття себе та власну самооцінку. Самооцінка особистості є важливим фактором, який визначає, як людина оцінює свої фізичні, інтелектуальні та моральні якості, а також своє місце серед інших. Вона безпосередньо пов'язана з тим, яку значущість людина надає собі, як оцінює свої можливості та вміння, а також як ставиться до досягнутих результатів у житті та взаєминах з іншими людьми. Оцінка власних здібностей та життєвих можливостей має значний вплив на психічне здоров'я людини та її здатність підтримувати загальний баланс у житті [1, с.65-66].

Психічне здоров'я вважається важливим аспектом загального благополуччя особистості, що включає не лише відсутність психічних захворювань, а й здатність людини до самореалізації та адаптації в соціумі. Психологічний підхід до цього поняття часто орієнтується на розгляд психічного здоров'я через призму позитивного розвитку особистості, що виявляється у прагненні до самореалізації, досягнення автентичності та пошуку сенсу в житті. Відповідно, психічне здоров'я можна визначити як динамічний процес, у якому людина розвиває свої психологічні ресурси, сприяючи власній життєдіяльності, а також забезпечує ефективну взаємодію з соціальним середовищем через здорову комунікацію. Це дозволяє людині протистояти стресам, долати труднощі та досягати високих результатів у професійній та особистісній сферах, а також робити внесок у розвиток свого оточення та спільноти [2, с.76].

Самооцінка є суб'єктивним уявленням людини про власну цінність, яке формується під впливом особистого досвіду, соціальних взаємодій та внутрішніх переконань. Важливо зазначити, що це уявлення про себе не є сталим, воно може змінюватися в залежності від життєвих обставин та особистісного розвитку. Як підкреслює О. Столярчук, самооцінка складається з трьох основних компонентів: когнітивного, який охоплює усвідомлення своїх якостей та здібностей; афективного, що стосується емоційного ставлення до себе; та поведінкового, що визначається через реалізацію власних можливостей у діяльності [3].

Адекватна самооцінка є важливим фактором, що стабілізує психологічне та соціальне життя особистості, забезпечуючи гармонійний розвиток і здатність адаптуватися до різних життєвих ситуацій. Особливо це важливо в дитячому віці, коли базові уявлення про себе тільки формуються. Люди з високою самооцінкою, як правило, впевнено стоять на своїх принципах, не схильні до надмірної залежності від думки оточуючих. Водночас, коли самооцінка є високою, але збалансованою, це позитивно впливає на здатність сприймати конструктивну критику і підтримувати емоційну стійкість у стресових ситуаціях, що є важливим для психологічного здоров'я [4].

Важливим аспектом у формуванні адекватної самооцінки є позитивне підкріплення, яке забезпечує впевненість у власних силах і здатності справлятися з різними життєвими ситуаціями. Крім того, важливу роль у цьому процесі відіграє розвиток самосвідомості, а також підтримка з боку значущих інших осіб, що сприяє формуванню стабільної позитивної самооцінки. Психокорекційні програми, спрямовані на підвищення рівня самооцінки, також є ефективними інструментами для допомоги людям у подоланні негативних переконань про себе і досягненні психологічного благополуччя [5, с.107].

Отже, самооцінка є фундаментальним елементом психологічного здоров'я, впливаючи на емоційний стан, поведінку та соціальні взаємодії особистості. Підтримка адекватної самооцінки сприяє загальному благополуччю та ефективному функціонуванню в суспільстві.

Список використаних джерел

1. Гресько І. М. Роль самооцінки у підтриманні психологічного здоров'я особистості. *Особистісні та ситуативні детермінанти здоров'я*. 2019. С. 65-68.
2. Дмитрієва К.В. Самооцінка як індикатор психічного здоров'я. *Актуальні проблеми юриспруденції та психології*: матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. (Дніпро, 30 вересня 2021 р.). Дніпро: ВВПЗ «ДГУ», 2021. С. 76-82.
3. Столярчук О. А. Самооцінка як складова професійної самосвідомості фахівця: теоретичний аналіз. *Вісник післядипломної освіти*. 2009. Вип. 11(2). С. 281-287.
4. Березовська Л. Самооцінка студентів, що поєднують навчання та роботу. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2022. № 3 (67). С. 153-160.
5. Швень Ю.Р. Соціально-психологічні чинники формування самооцінки особистості. *ПОЛІТ. Сучасні проблеми науки. Гуманітарні науки*: тези доповідей ХХІ Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених: [у 2-х т.]. Т. 1 (м. Київ, 5-9 квітня 2021 р.) / [ред. кол.: Н.В.Лагодубець, А.М.Кокарева та ін.]; Національний авіаційний університет. К.: НАУ, 2021. С. 106-107.

Ключові слова: самооцінка, психологічне здоров'я, особистісний розвиток, емоційний стан, стрес, психічне благополуччя, адаптація, психокорекція.

Key words: self-esteem, psychological health, personal development, emotional state, stress, mental well-being, adaptation, psycho-correction.

Афонін Дмитро Сергійович
кандидат юридичних наук, доцент
завідувач Науково-дослідної лабораторія з актуальних питань
кримінального аналізу Навчально-наукового інституту
підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції
Національної поліції України
Одеський державний університет внутрішніх справ

РОЛЬ ТА МЕХАНІЗМИ ЕМОЦІЙНО-ЕМПАТІЙНОГО КОМПОНЕНТУ В УЯВНОМУ МОДЕЛЮВАННІ ПРИ РЕКОНСТРУКЦІЇ ПОДІЇ ЗЛОЧИНУ

Розслідування злочинів, особливо тих, що характеризуються високим ступенем неочевидності, вимагає від слідчого не лише досконалого володіння нормами процесуального права та криміналістичними методиками, але й глибокого проникнення у психологічну тканину події. Одним із найпотужніших інструментів у арсеналі сучасного слідчого є реконструкція події злочину. Проте традиційне розуміння реконструкції як суто фізичного відтворення обстановки та дій є неповним. В її основі лежить значно складніший когнітивний процес –